

VENDIM
Nr. 275, datë 28.12.2020

**MBI KËRKESËN E SHOQËRISË OST SHA PËR SHTYRJE TË AFATIT TË HYRJES
NË FUQI TË VENDIMIT TË BORDIT TË ERE-s NR. 106, DATË 2.7.2020**

Në mbështetje të neneve 16, 19, 62, 98, 99 dhe 100, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, si dhe nenit 15, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 28.12.2020, mbasi shqyrtoi relacionin nr. 142/18 prot., datë 24.12.2020, të drejtorive teknike,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 106, datë 2.7.2020 “Mbi miratimin e Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike”, vendosi miratimin e Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike.

- Shoqëria Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.), në vijim të zbatimit të këtij vendimi, me shkresën nr. 7186 prot., datë 27.11.2020 ka përcjellë në ERE raportin e vlerësimit, si përcaktuar në pikën 3 (tre) të vendimit sipërcituar dhe, ndër të tjera, parashtroi si më poshtë vijon:

1. Sistemet aktuale në OST sh.a., në momentin e hartimit, propozimit dhe miratimit të këtyre Rregullave, ishin të parashikuara për kushtet e Shqipërisë si një zonë kontrolli;

2. Zhvillimet e fundit me hapa të shpejtë në ENSTO-E, ku sipas vendimit të RGCE, të datës 29 shtator 2020, Kosova do të fillojë të funksionojë si zonë kontrolli dhe njihet marrëveshja për krijimin e Bllokut LFC Shqipëri–Kosovë (blloku AK), parashtrohen nevoja të reja për operimin e sistemit Shqiptar dhe atë të Kosovës. Referuar Udhëzuesit të Operimit të Sistemit dhe Marrëveshjes së Bllokut “AK”, OST sh.a. do të jetë në rolin e liderit të bllokut, me role dhe funksione shtesë, të cilat lidhen direkt me mekanizmin balancues dhe prokurimin/aktivizimin e rezervave automatike dhe manuale, si dhe, ndër të tjera, përshtatja e programit të kompensimit në dy zona kontrolli në dallim nga operimi me një zonë;

3. Problematikat teknike të shfaqura përqendrohen në një sërë elementesh.

Ndër të tjera, OST sh.a. parashtroi: “Në kushtet kur ende nuk janë konkluduar marrëveshjet përkatëse me kontraktorët e ardhshëm dhe si rrjedhojë kemi vetëm parashikime të përafërta në lidhje me afatet për realizimin e përmirësimeve të nevojshme në sistemet SCADA dhe DAMAS, dhe si pasojë dhe të afateve për të shkuar në fazën Go Live, OST sh.a. kërkon të rishikohet afati i hyrjes në fuqi të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike, i parashikuar në vendimin nr. 106, data 2.7.2020, duke e shtyrë atë deri në datën 30 shtator 2021”.

- Lidhur me sa parashtuar nga OST sh.a., me shkresën nr. 7186 prot., datë 27.11.2020, u vlerësua se:

Blloku Rregullues Shqipëri–Kosovë:

- Siç evidentuar, Operatori i Sistemit të Transmetimit të Kosovës (KOSTT) dhe OST sh.a., në datën 26.11.2019 kanë nënshkruar marrëveshjen dypalëshe për formimin e bllokut rregullues Shqipëri–Kosovë. Në të njëjtën kohë, në datën 30.6.2020 është nënshkruar marrëveshja e re e kyçjes ndërmjet KOSTT dhe ENSTO-E, për të cilën OST sh.a. është në dijeni si anëtare e ENSTO-E. Në këto rrethana, OST sh.a. ka qenë në dijeni të procesit të krijimit të bllokut rregullues Shqipëri–Kosovë kohë më parë.

- Gjithashtu, në zbatim të pikës 5 (pesë), të vendimit nr. 106, datë 2.7.2020, OST sh.a. ka raportuar në mënyrë periodike në ERE lidhur me ecurinë e zbatimit të fazës *Dry Run* të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike. Respektivisht, raportet janë përcjellë në ERE

nëpërmjet shkresave përkatëse me nr. 5263 prot., datë 3.9.2020 dhe nr. 6006 prot., datë 9.10.2020, si dhe në adresën zyrtare të e-mail-it të ERE-s, erealb@ere.gov.al. Në komunikimet dhe raportimet periodike të bëra nga OST sh.a. nuk është evidentuar problematika e parashtruar me shkresën nr. 7186 prot., datë 27.11.2020.

- Projekti i rregullimit Fuqi-Frekuencë (LFC) ndërmjet Kosovës dhe Shqipërisë është realizuar vite më parë në kuadër të implementimit të projektit për ndërtimin e linjës 400 kV të interkonjeksionit ndërmjet dy vendeve. Në këtë kontekst nuk ekzistojnë pengesa teknike për të vijuar operimin e Bllokut rregullues Shqipëri-Kosovë.

- Raporti i vlerësimit përmban informacion të detajuar për hapat e kryer gjatë fazës *Dry Run* nga OST sh.a., dhe konsiston në:

- procesin e regjistrimit të pjesëmarrësve në tregun shqiptar të balancimit;
- procesin e parakualifikimit të OSHB-ve;
- procesin e ankandit të angazhimit për disponueshmëri;
- procesin e ankandit të angazhimit për shpërndarje;
- procesin e aktivizimit të energjisë balancuese.

- Si evidentuar dhe më sipër, përgjatë periudhës *Dry Run*, deri në përgatitjen e raportit të vlerësimit, rezulton se OST sh.a. ka realizuar në tërësi gjithë proceset e përcaktuara në Rregullat e Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike, të miratuara me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 106, datë 2.7.2020. Aplikimi i këtyre Rregullave përgjatë periudhës *Dry Run* ka prodhuar rezultate konkrete ku përfshihen dhe çmime për energjinë balancuese dhe për kapacitetet rezervë.

- Në të njëjtën kohë, siç evidentuar dhe në raportin e vlerësimit të paraqitur nga OST sh.a, por edhe më sipër në këtë relacion gjatë periudhës *Dry Run* nuk janë evidentuar pengesa të cilat pamundësojnë aplikimin e këtyre Rregullave. Rregullat e Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike kanë funksionuar gjatë kësaj periudhe në të gjithë komponentët e tyre.

- Gjithashtu, si dhe evidentohet, kemi një pjesëmarrje të mirë të OSHB-ve në procesin e parakualifikimit të tyre dhe rezultojnë në përfundim të këtij procesi 4 (katër) OSHB të kualifikuara, që mund të ofrojnë shërbimet e tyre për OST sh.a., në këtë kontekst gjykojmë se Rregullat kanë arritur objektivin e tyre.

- Aktualisht, raporti i vlerësimit nuk paraqet asnjë propozim për ndryshim apo rishikim të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike, miratuar nga ERE me vendimin nr. 106, datë 2.7.2020.

Në përfundim, duke vlerësuar gjithë procesin e operimit të tregut balancues të energjisë elektrike në vendin tonë në periudhën *Dry Run*, u vlerësua se afati i kërkuar nga OST sh.a. prej 9 (nëntë) muajsh, deri më 30 shtator 2021, për të bërë përmirësime të nevojshme, është më i gjatë se realizimi dhe implementimi i periudhës *Dry Run* të përcaktuar në vendimin e Bordit të ERE-s nr. 106, datë, 2.7.2020, gjatë të cilit nuk janë hasur problematika që mund të pamundësonin aplikimin e këtyre Rregullave.

Në këto kushte, u vlerësua se zgjatja e afatit duhet të jetë e pjesshme pasi nuk evidentohen probleme që pamundësojnë zbatimin e këtyre Rregullave. Kjo periudhë duhet të vijojë të jetë një zgjatje e periudhës *Dry Run* (pa efekte financiare) e zbatimit të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike, në mënyrë që OST sh.a. dhe pjesëtarët e tregut të energjisë të vijojnë punën e nisur dhe të mos krijohen boshllëqe në këtë drejtim.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të pranoj pjesërisht kërkesën e OST sh.a për shtyrjen e afatit të zbatimit nga pjesëtarët e tregut të energjisë elektrike, pa efekte financiare (*Dry Run*) deri në datën 31.3.2021, të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 106, datë 2.7.2020, “Mbi miratimin e Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike”.

2. OST sh.a. dhe pjesëtarët e tregut të energjisë elektrike të vijojnë aplikimin e periudhës *Dry Run* deri në datën 31.3.2021.

3. Me përfundimin e periudhës së shprehur në pikën 1, të këtij vendimi, “Rregullat e Përkohshme për Mekanizimin Balancues të Energjisë Elektrike”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr.193, datë 24.11.2017, shfuqizohen.

4. Shoqëria OST sh.a. të raportojë dhe të dokumentojë çdo muaj në lidhje me ecurinë e zbatimit të Rregullave të Tregut Shqiptar të Balancimit të Energjisë Elektrike.

5. Drejtoria Juridike dhe Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve të njoftojë OST sh.a. dhe palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim në ERE brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti